

Наприклад, це і функціонування на сайті МВС України Інтернет–приймальні, тематичні сторінки у соціальній мережі Фейсбук («Поліція Харківської області», «Слідче управління ГУ Національної поліції в Харківській області») і особисте спілкування з журналістами обласного керівництва поліції через систему персональних сторінок.

Моніторинг, проведений Науково дослідною лабораторією з проблем протидії злочинності, зокрема зазначив, що «на сторінках обласних газет протягом 2016 року було надруковано понад 600 матеріалів про діяльність органів національної поліції, не рахуючи поточної оперативної інформації і традиційних рубрик «кримінальної хроніки». Разом з тим було виявлено недоліки, властиві взаємодії поліції з пресою. Це певний крен до репортажу про події і майже повна відсутність проблемних матеріалів, глибоких узагальнень, аналізу причин зростання тієї ж наркозлочинності тощо» [3].

Попри ефективну роботу Департаменту комунікації, для підвищення ефективності взаємодії поліції із ЗМІ, слід у повсякденній роботі враховувати такі аспекти:

1. Для поліпшення роботи зі ЗМІ необхідно проводити тренінги для працівників поліції, особисто для нижньої ланки керівництва.
2. Прагнути підвищення комунікативної компетентності працівників поліції, насамперед тих служб, що є її «візитною карткою».
3. З метою подолання правової неосвіченості журналістів розробити програму семінарів і тренінгів з юридичної та кримінальної тематики.
4. Забезпечити урахування громадської думки в діяльності поліції, виявлення стереотипів і рівня поінформованості населення про роботу поліції, довіри до неї.
5. Мати на увазі використання передового закордонного досвіду в налагодженні зв'язків поліції із громадськістю.

Взаємодія Національної поліції України із ЗМІ – це своєчасна, систематична передача об'єктивної інформації в питаннях правоохоронної діяльності від одного суб'єкта взаємодії (Національної поліції) до іншого (ЗМІ). На даний час така взаємодія перебуває на перехідному етапі, у процесі вдосконалення своїх форм, напрямів і методів. Проте, у порівняльному аспекті з минулою «міліцією», Національна поліція має набагато кращі результати щодо взаємодії із ЗМІ, про що говорить поступовий перехід до соціального партнерства та партнерської моделі взаємодії. Реформування правоохоронної системи України відбувається дуже активно і постійно знаходиться у фокусі суспільної уваги. Таким чином, питання ефективної інформаційної політики є важливим елементом взаємодії органів поліції із ЗМІ та впливу засобів масової інформації на формування громадської думки про роботу поліції.

Список бібліографічних посилань

1. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Історія держави і права України : практикум / М. Ю. Бурдін, О. А. Гавриленко, І. Д. Коцан та ін. ; за ред. М. Ю. Бурдіна. Харків : ФОП Бровін О. В., 2017. 444 с.
2. Братель С. Департамент зв'язків з громадськістю МВС України як посередник між міліцією і населенням. *Право України*. 2006. № 3. С. 116–118.
3. Гладкова Є. Взаємодія поліції із засобами масової інформації у сфері протидії наркозлочинності. *Право і політика*. 2017. № 1. С. 63–68.

Одержано 01.04.2019

УДК 355.1

Сергій Миколайович МЕЛЬНИК,

*кандидат юридичних наук, начальник військово-юридичного факультету
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3243-276X>*

РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ВІЙСЬКОВОГО УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ АКТИВІЗАЦІЇ ВІДНОСИН УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

У 2014 р. Україна офіційно проголосила, що поглиблений розвиток всебічного співробітництва з ЄС є базовим концептом для всебічного зближення з Європейським Союзом на засадах асоційованого партнерства і всебічного співробітництва. Результатом цього стало

підписання 21.03.2014 р. і 27.06.2014 р. політичної і, відповідно, економічної частину Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами (далі – Угода про асоціацію), з іншої сторони. Угоду було ратифіковано Верховною Радою України 16 вересня 2014 р., у зв'язку із чим її положення стали частиною національного законодавства України [1].

Угода про асоціацію безпосередньо не передбачає положень, які чітко містять приписи про вектори реформування системи суб'єктів військового управління і, зокрема, Збройних Сил України. Разом із тим, документ містить перелік важливих засадничих положень, зміст яких має стати імперативом для України в частині перетворень у секторі безпеки і оборони. У зазначеному аспект важливими є статті розділу III Угоди, який має назву «Юстиція, свобода та безпека». Розділ передбачає взаємні договірні зобов'язання України і ЄС у найбільш важливих напрямках співробітництва із забезпечення спільної безпеки України і ЄС. Зокрема це:

1. Утвердження та укріплення верховенства права на всіх рівнях управління правоохоронними і судовими органами зокрема. Беручи до уваги ту обставину, що низка правоохоронних інституцій є складовими сектору безпеки і оборони України зазначена політичному керівництву України слід працювати зі створення умов для найповнішого втілення зазначеної засади.

2. Розвиток взаємного співробітництва і партнерства з управління кордонами і міграцією. Сторони розробляють механізм спільного управління міграційними потоками, протидії нелегальній міграції, незаконного переправлення осіб через державний кордон, торгівлі людьми, а також включення проблемних питань у сфері міграції до національних стратегій економічного та соціального розвитку регіонів, звідки походять мігранти. Зокрема, перед спеціалістами військового управління України і ЄС стоять спільні завдання щодо подолання причин виникнення міграції, використання можливостей співробітництва у цій сфері з третіми країнами та в рамках міжнародних форумів, реалізації погодженої міграційної політики, запровадженні всеохоплюючого діалогу з питань притулку, розробці взаємоприйнятних оперативних заходів у сфері управління кордонами, посиленні рівня безпеки документів, на підставі яких перетинається кордон.

3. Розвиток співпраці і оперативного співробітництва в частині запобігання та боротьби з легалізацією (відмиванням) коштів та фінансуванням тероризму. Сторони забезпечують імплементацію відповідних міжнародних стандартів, зокрема стандартів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму (FATF) та стандартів, рівнозначних тим, які були прийняті Союзом. Також задля комплексної протидії тероризму Україна і ЄС організовують обмін інформацією щодо терористичних угруповань та організованих груп, які здійснюють їх підтримку, про тенденції розповсюдження тероризму та засобів і способів протидії тероризму, відповідному обміну досвідом серед фахівців.

4. Протидія корупції та організований транснаціональній злочинності. Зазначений напрям співробітництва є також важливим з огляду на те, що транснаціональні злочинні угруповання часто є спонсорами терористичних актів, організаторами незаконного обороту зброї і вибухових речовин, здійснюють кібернетичні атаки на національні системи забезпечення національної безпеки і оборони.

На рівні розбудови національної правової системи України наразі триває процес впровадження вимог ЄС у всі сфери суспільного життя і державного управління. Цей процес регламентується Постановою Кабінету Міністрів України «Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» від 25.10.2017 р. № 1106. Постановою затверджено спеціальний План заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – План заходів по імплементації). У відповідності до Плану заходів, який нараховує 1943 пункти Україна взяла на себе певні зобов'язання щодо запровадження європейських стандартів і правил у регулювання деяких процесів, що формуються у секторі національної безпеки і оборони. Зокрема, держава взяла на себе зобов'язання затвердити концепцію реформування СБУ (п. 8), удосконалити систему державного експортного контролю за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання (п. 9), привести умови утримання засуджених та осіб, взятих під варту на гауптвахті Центрального управління Військової служби правопорядку у відповідність з міжнародними нормами і стандартами стосовно засуджених (п. 25), протидія фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (п. 63),

оптимізувати систему публічних закупівель у цілях забезпечення національної безпеки та оборони (п. п. 634, 649), затвердити порядок та принципи регулювання спектра радіочастот у сфері оборони відповідно до права ЄС (п. 1928). Показовим є те, що виконавцем за практичну реалізацію зазначених положень у більшості випадків є Міністерство оборони України як головний суб'єкт військового управління.

Слід зазначити, що виконання зазначених заходів є складним процесом і може стримуватися дефіцитом матеріальних ресурсів, недостатньою кадровою спроможністю інституцій, відповідальних за розвиток асоціативних відносин, занадто забюрократизованою процедурою ухвалення актів законодавства у військовій сфері, конфліктами інтересів політичного характеру між різними державними органами стосовно розподілу повноважень, відсутністю в Україні необхідного політичного досвіду проєвропейських реформ [2]. З урахуванням цього, особливу вагу слід приділяти планомірності та послідовності у реалізації Україною євроінтеграційних прагнень.

Список бібліографічних посилань

1. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : закон України від 16.09. 2014 № 1678-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 40. Ст. 2021.

2. Шульга А. М., Передерій О. С. Особливості нормативно-правового забезпечення трансформації правової системи України в умовах асоціативного партнерства з Європейським Союзом. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. 2018. № 25. С. 153.

Одержано 07.03.2019

УДК 351.74

Валерій Іванович МОСКОВЕЦЬ,

кандидат соціологічних наук, помічник ректора

Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0216-9470>

УЧАСТЬ ГРОМАДЯН У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ І БЕЗПЕКИ: ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Стаття 3 Конституції України наголошує: «Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю». Завдання по забезпеченню реалізації цієї норми Основного закону покладено на низку державних органів, серед яких провідну роль відіграють правоохоронні структури. Однак цілком зрозуміло, що досягнути бажаного режиму правопорядку в країні зусиллями виключно правоохоронних органів неможливо. У цій найважливішій для суспільства сфері необхідно залучення населення по охороні громадського порядку.

Форми роботи з населенням можуть бути різноманітними: проведення зустрічей з колективами підприємств, установ, організацій різних форм власності; організація зборів громадян, мешканців житлових масивів, мікрорайонів, населених пунктів, сіл; наради із громадськими організаціями відповідних сіл, селищ, міст, районів та областей. Інформування населення повинно включати роз'яснення положень нормативно-правових актів щодо використання можливостей громадян в охороні громадського порядку і профілактиці правопорушень. Значну роль у залученні населення до забезпечення публічного порядку і безпеки повинні відігравати органи місцевого самоврядування.

Правові підстави участі громадян в охороні громадського порядку встановлені Законом України від 22.06.2000 № 1835-III «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону». Далі закон № 1835 [1].

Відповідно до ст. 1 Закону № 1835 громадяни України мають право створювати громадські об'єднання для участі в охороні громадського порядку і державного кордону, сприяння органам місцевого самоврядування, правоохоронним органам, Державній прикордонній службі України та органам виконавчої влади, а також посадовим особам у запобіганні та припиненні адміністративних правопорушень і злочинів, захисті життя та здоров'я громадян, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, а також у рятуванні людей і майна під час стихійного лиха та інших надзвичайних обставин.